

Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma

Ruutanan koulu

Oppilas- ja opiskeluhooltolain (alkaen 1.8.2014) tarkoituksena on

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoiton toteutumista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Sisällys

Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma	1
Ruutanan koulu.....	1
1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut	2
2. Yhteisöllinen oppilashuolto.....	2
2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat	3
2.2. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikello.....	5
3. Terveelliset elämäntavat.....	6
3.1. Muut yhteisölliseen oppilashuoltoon liittyvät suunnitelmat.....	6
4. Yksilökohtainen oppilashuolto	8
4.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat	8
5. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa	10
5.1. Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen sekä yhteistyön järjestäminen	10
5.2. Tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille	11
5.3. Oppilaan ja/tai huoltajan kieltäytyminen yksilökohtaisesta oppilashuollosta	11
6. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen	11
6.1. Arviointi ja seuranta	11
6.2. Seurantatiedon hyödyntäminen	11

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Ruutanan koulussa on 1.-6. -luokan oppilaita 284. Opetushenkilökuntaa 30, joista koulunkäynninohjaajia on 11. Erityisopetusta on 58 tuntia. Havisevan koulutalolla on 1.-6. -luokan oppilaita 107. Opetushenkilökuntaa on 10, joista kolme on koulunkäynninohjaajaa. Erityisopetustunteja on 22 tuntia.

Kouluissa toimii iltapäiväkerhot. Kerhoissa toimii Ruutanassa kolme ohjaajaa ja Havisevalla kaksi ohjaajaa. Lisäksi kiertävä ohjaaja on käytettävissä. Kouluterveydenhoitaja Elina Kivinen on Ruutanan koululla tiistaisin, keskiviikkoisin, perjantaisin ja parillisten viikkojen maanantaisin. Havisevan koulutalolla terveydenhoitaja Laura Kuusinen työskentelee tiistaisin ja keskiviikkoisin. Koululääkäri käy koululla noin 2-3 kertaa kuussa. Koulupsykologin ja koulukuraattorin palvelut ovat käytössä tarvittaessa. Koulupsykologina toimii Inkeri Kivijärvi ja koulukuraattorina Outi Pätsi. Kouluissamme työskentelee tänä lukuvuonna kasvatusohjaaja Minna Lahti.

Ruutanan päiväkodin kolme esikoululaisryhmää toimivat Ruutanan koululla Koivurinteen rakennuksessa. Näissä ryhmissä toimii 6 opettajaa sekä 4 hoitajaa sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto

Koko oppilaitosyhteisöä tukeva ehkäisevä yhteisöllinen työ on opiskeluhuollon ensisijainen toteuttamismuoto. Yhteisöllisellä oppilashuollolla edistetään koulu yhteisön ja -ympäristön esteettömyyttä, terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Se on lisäksi toimintakulttuuri, joka edistää oppilaiden oppimista, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta.

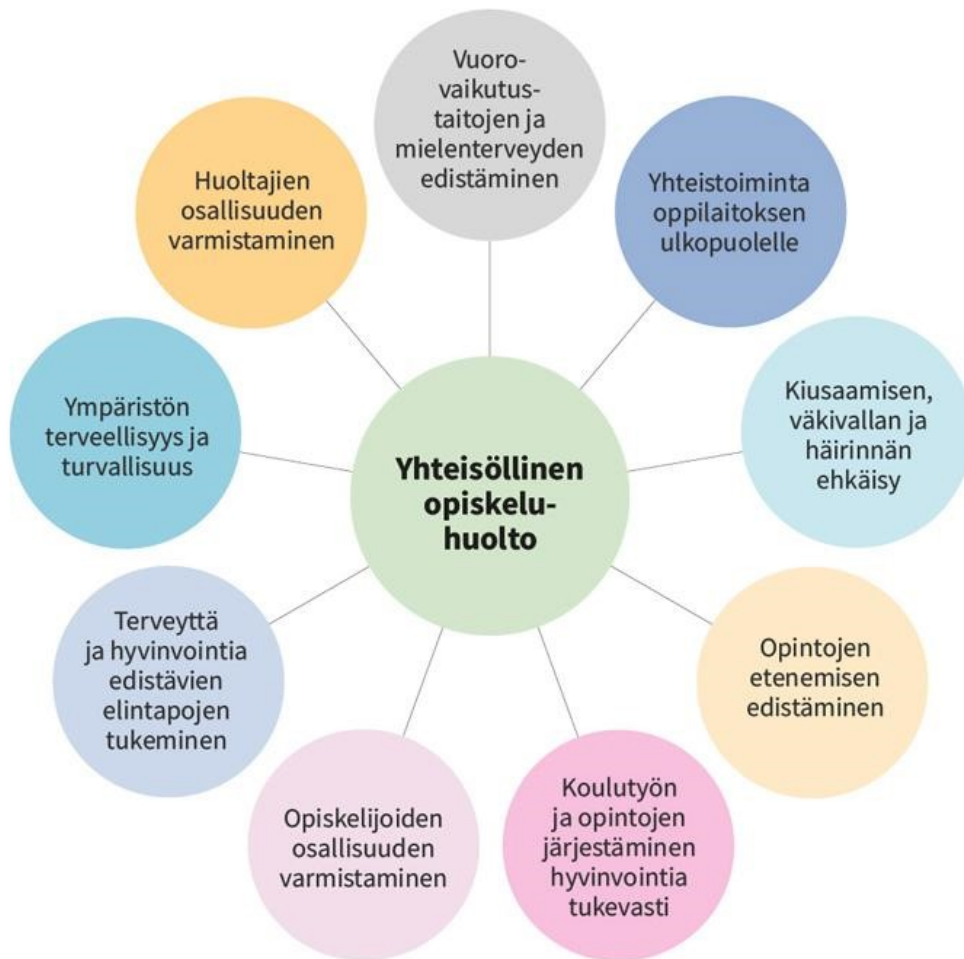
Jokaisella oppilaitoksessa työskentelevällä on velvollisuus edistää oppilaiden, opiskelijoiden ja koko koulu- ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista on koulun tai oppilaitoksen henkilökunnalla. Yhteisön toimintakulttuurin kehittämistä ja yhteisöllistä työtä johtaa rehtori.

Terveysten ja hyvinvointiin liittyvät näkökohdat otetaan huomioon kaikessa arjen toiminnassa: opetuksen sisällöissä, menetelmissä ja käytännön järjestelyissä sekä muussa toiminnassa kuten välitunneilla ja ruokailutilanteissa.

Opiskeluhoitopalvelujen työntekijät eli psykologit, kuraattorit, kouluterveydenhuollon edustajat osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön. Huoltajien ja oppilaiden edustus on tärkeä osa yhteisöllisen opiskeluhoitotyön suunnittelua ja toteutusta. Myös muut oppilaitoksessa työskentelevät työntekijät kuten kiinteistönhoitaja ja ateria- ja siivouspalvelujen henkilöstö osallistuvat yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen ja mahdollisesti myös oppilaitoksessa.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen on oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän keskeinen tehtävä. Ryhmä vastaa myös opiskeluhoollon kokonaisuuden suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista koulussa ja oppilaitoksessa.

Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö koostuu muun muassa seuraavista asioista (THL):

2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat

a. Yhteisöllisen oppilashuollon johtaminen

Ruutanan koulun yhteisöllistä oppilashuoltoa johtaa rehtori. Hänen sijaisenaan toimii vararehtori.

b. Henkilöstön oppilashuollollisen osaamisen kehittäminen

Koulun henkilöstön osaamista tuetaan kannustamalla oppilashuollon henkilöstöä hakeutumaan koulutuksiin, jotka tukevat oppilashuoltoa. Koulutuksista saatua tietoa jaetaan muulle henkilökunnalle.

Kaupungissamme toimii lukuvuonna 2021-2022 laaja-alaisten hyvinvointitaitojen tutoropettaja Pia Viljanen. Hänen tukensa kohdistuu pääasiassa kolmannen luokan opettajille.

c. Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Ruutanan koulun yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän muodostavat rehtori, varhaiskasvatustyöryhmän johtaja ja esiopetuksen johtaja ja/tai vastuupettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, koulun laaja-alaisten erityisopettajat kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi, koulukuraattori ja koulun kasvatusohjaaja sekä tarvittaessa luokanopettaja/varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi oppilaskunnan edustajaa sekä koulun vanhempainyhdistyksen edustaja. Havisevan koulutalolla

kokoontuu oma yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, jonka kokoonpano on vastaava kuin Ruutanan koulutalolla.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä huolehtii oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu vähintään 4 kertaa lukuvuodessa. Näistä kokoontumisista kaksi toteutetaan koko oppilashuoltoryhmän vahvuudella. Kokouksia voidaan järjestää tarpeen mukaan lähi- ja/tai etäkokouksina. Rehtori lähettää kokouskutsun ja esityslistan ryhmän jäsenille.

Ruutanan esiopetuksessa kokoontuu yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, jonka kokoonkutsujana on varhaiskasvatustyksikön johtaja. Ryhmään kuuluvat varhaiskasvatustyksikön johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, opetus- ja kasvatushenkilöstöä sekä tarvittaessa muu esiopetuksen ulkopuolinen taho. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa esiopetusryhmittäin suunnitellakseen ryhmän tuen tarpeiden järjestämistä. Asioina ovat esiopetuksen järjestäminen, lasten tuen tarpeet ja mahdolliset tuen rakenteet. Muistiot arkistoidaan esiopetuksen oppilashuollon asiakirjoihin.

d. Oppilashuollon yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä sekä erityisesti esiopetuksen siirtymävaiheissa

Uusien ekaluokkalaisten tullessa kouluun tehdään yhteistyötä koulun ja varhaiskasvatuksen esiopettajien kanssa. Suurin osa Ruutanan ja Havisevan koulutulokkaista on osallistunut esiopetukseen Ruutanan esiopetusryhmissä.

Eskariryhmät ja Ruutanan ekaluokat tekevät yhteistyötä vuoden mittaan pajatyypisesti. Oksa-toimintaa aloitetaan 0-1-luokkien osalta koronan sallimissa rajoissa syysloman jälkeen. Toimintamme pohjautuu Kangasalan yhteisiin Oksa-suunnitelmiin soveltuvin osin. Tavoitteena on pitää yhteistä toimintaa 2 tuntia viikossa. Havisevan koulutalossa on 1.-2.-luokkien välillä yhteistoimintaa muun muassa ympäristöopissa, liikunnassa, kuvataiteessa sekä suomen kielessä ja kirjallisuudessa. Lisäksi yhteistyötä Ruutanan päiväkodin ja erityisesti sieltä Havisevan koulutalolle sijoittuvien esikoululaisten kanssa kehitetään aktiivisesti.

Jo eskarisyksynä erityisopettajat osallistuvat erityisen (joskus myös tehostetun) tuen lasten oppimissuunnitelmapalaveriinhin ja aloittavat näin yhteistyön eskarilapsen tulevan koulupolun suunnittelussa. 11-vuotisen oppivelvollisuuden lapsia koulun erityisopettajat opettavat tunnin viikossa eskarivuoden ajan ja tarvittaessa jo viskarivuodenkin ajan. Loppusyksystä marraskuussa kokoonnutaan rehtorin, erityisopettajan, varhaiskasvatuksen johtajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kesken kokoamaan tiedot tulevasta koulutulokkaista ja heidän erityistarpeistaan tulevaa ekaluokkien muodostusta silmällä pitäen.

Keväisin järjestetään tiedonsiirtopalavereja, joissa esiopetuslapset käydään läpi ja siirretään lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmat. Palavereihin osallistuvat tulevat ekaluokkien luokanopettajat, erityisopettajat, esiopetuksen opettajat sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tehostetun tai erityisen tuen oppilaiden tiedonsiirtopalavereissa ovat yleensä mukana myös huoltajat.

Ekaluokkia muodostettaessa otetaan huomioon paitsi kaveritoiveita myös esiopettajien huomioita toimivista/ei toimivista kaverisuhteista koulua silmällä pitäen. Uusien ekaluokkien muodostamisen jälkeen esiopettajilta kysytään vielä mielipidettä luokkien toimivuudesta kokoonpanon perusteella. Esioppilaille järjestetään keväällä kouluuntutustumispäivä ja heidän huoltajilleen tiedotustilaisuus.

e. Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä

Tarvittaessa esim. kunnan nuorisotoimesta, seurakunnasta, sosiaalitoimesta tai poliisitoimesta voidaan kutsua asiantuntijoita vieraillemaan koulun yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään tai kertomaan oppilaille ajankohtaisista teemoista. Ruutanan koulussa on vierailut mm poliisiopiskelijoita kertomassa asiallisesta käytöksestä sosiaalisessa mediassa sekä sairaanhoitajaopiskelijoita opastamassa ensiaputaidoissa ja pitämässä nallesairaalaa. Koulussamme on järjestetty vuosittain myös hyvinvointiin liittyviä teemapäiviä, joissa on keskitytty esim. tunnetaitoihin, rentoutumiseen, ravitsemukseen, liikuntaan ja uneen.

Ruutanan koulussa on järjestetty jo useampana lukuvuonna ns. Selviytyjät-hyvinvointiviikko. Silloin oppilaiden on tarkoitus selvitä viikko ilman kännyköitä, pelikoneita, tietokoneita, televisiota tai sosiaalista mediaa. Myös ruokailun tulee olla terveellistä eikä herkkuja saa syödä. Nukkumaan tulee mennä riittävän ajoissa. Tarkoituksena on opastaa terveellisiin elintapoihin, riittävään uneen ja perheen kanssa vietettävään yhteiseen aikaan sekä rajoittaa ja säännöstellä ruutu-aikaa. Selviytyjät-viikkoon osallistuukin yleensä koko perhe. Hyvinvointiviikolla koulun toimintaan voi osallistua vierailijoina ja viikon suunnittelijoina useita koulun ulkopuolisia tahoja esim. hammashuolto, terveydenhuolto, SPR, ravitsemusasiantuntija.

2.2. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikello

Vuosikellon teemat ovat jo osa koulumme arkea, jota vuosikellon myötä jäsennellään. Hyvinvoinnin vuosikello on tullut pysyväksi toimintamalliksi Kangasalle, joten kehittämistyö on jatkuvaa ja lukuvuosirajat ylittävää. Kehittämistyöhön ja jalkauttamiseen otetaan mukaan myös esimerkiksi oppilaskunta.

Kuukausittaiset teemat esitellään Ruutanan koulussa päivänavauksissa tai esim. teemapäivien avulla, joita Ruutanan koulussa toteuttavat luokat sovitus- ja Havisevan koulutalossa oppilaskunta. Rehtori raportoi kuukausittain hyvinvoinnin vuosikellon toteutumista koulussa.

Oppilaiden poissaolojen seurannassa toimitaan kaupungissa vuosi sitten otettujen portaiden mukaisesti.

Koulumme kasvatusohjaaja Minna Lahti työskentelee lukuvuoden läpi säännöllisesti kaikkien luokkien kanssa hyvinvoinnin vuosikellon mukaisia teemoja toteuttaen sekä oppilashuollollisten perusteiden valikoitujen pienryhmien kanssa esim. tunne- ja vuorovaikutustaitoja kehittäen.

Hyvinvoinnin vuosikello

Elokuu: Yhteisöllisyys ja osallisuus

- oppilaskunnan toiminnan esittely sekä hallituksen valinta
- oppilaiden osallistaminen kuukauden teemaan (oppilailta oppilaille)
- ryhmäyttäminen luokkien sisällä, yli luokkarajojen ja koko kouluna
- Lapsi- vanhempi –kerho alkaa elokuussa ja jatkuu koko vuoden
- Kaveripenkki käytössä välituntisin

Syyskuu: Itsetuntemus ja vahvuustaidot; läsnäolo ja rentoutuminen

- huomaa hyvä toimintakortit ja vahvuudet
- rentoutumistaitojen oivaltaminen ja lisääminen

Lokakuu: Tunnetaidot ja onnellisuustaidot; kiitollisuus ja hyvän huomaaminen

- kolmannet luokat (tunnetaidot)
- muut luokat (kuukauden teeman toteutusta ryhmätystunneilla)
- tutor Pia Viljanen tarjoaa kaikille kolmannen luokan opettajille tuke tähän aiheeseen

Marraskuu: Empatia, myötätunto ja itsemyötätunto

Joulukuu: Kaveritaidot ja vuorovaikutustaidot; ristiriitojen ratkaisu, luottamus, kunnioitus ja tasa-arvo

- tutustutaan kaikkiin luokan oppilaisiin yksi/ pienryhmä kerrallaan
- Jokaisen kunnioittava kohtelu

Tammikuu: Sosiaalinen media ja hyvinvointi

- turvataidot netissä -luento / keskustelu / yhteinen vanhempainilta
- pieni some- infonen Ruutanan koulun kotisivuilla

Helmikuu: Tulevaisuus; unelmointi ja ratkaisukeskeisyys

- omien tavoitteiden pohdinta
- omien voimavarojen hahmottaminen ja vahvistaminen

Maaliskuu: Terveys

- hyvinvointiviikko

Huhtikuu: Arjen selviytymistaidot

Toukokuu: Arviointi

3. Terveelliset elämäntavat

Luokanopettaja voi tehdä yhteistyötä terveydenhoitajan kanssa ja toteuttaa yhdessä opetusta terveyteen liittyvien teemojen parissa. Hammashoitaja voi myös vierailla koululla.

Hyvinvoinnin vuosikellon mukaan tarkastelemme Terveys- teemaa maaliskuussa.

3.1. Muut yhteisölliseen oppilashuoltoon liittyvät suunnitelmat

- Oppilaanohjauksen suunnitelma: yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa on osa opetussuunnitelmaa.

Esiopetuksesta alakouluun

Ks. Kohta 2.1 d

Alakoulusta yläkouluun

Toinen nivelvaihe on siirtyminen yläkouluun Pikkolaan. Pikkolaan tutustutaan Pikkolan koulun tukioppilaiden pitämässä infossa Ruutan koululla sekä tutustumispäivänä Pikkolassa. Kuudennen luokan opettaja täyttää yhdessä erityisopettajan kanssa myös ns. niveltietolomakkeen, jolla siirretään tärkeimmät tiedot oppilaista yläkouluun luokkien muodostusta ja tukitoimien järjestämistä varten. Tarvittaessa Pikkolan koulun erityisopettaja voidaan kutsua konsultaatioavuksi mukaan kuudennen luokan oppilaan tehostetun tai erityisen tuen palaveriin, kun mietitään tukitoimien järjestämistä ja/tai luokkasijoitusta Pikkolan yläkoulussa. Kasvatusohjaaja järjestää yläkouluun siirtyvien huoltajille kahvilaillan, jossa he voisivat tavata Pikkolan opon, kuraattorin, kasvatusohjaajan ja erityisopettajat. Molemmissa nivelvaiheissa oppilaiden saattaminen uuteen yksikköön tapahtuu useiden neuvotteluiden ja tutustumisten merkeissä.

- Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa [URN ISBN 978-952-302-505-9.pdf \(julkari.fi\)](https://www.kangasala.fi/wp-content/uploads/2021/09/Ruutan-koulun-jarjestyssaannot-ja-rangaistusuosituks-2021-2022.pdf)
- Järjestyssäännöt <https://www.kangasala.fi/wp-content/uploads/2021/09/Ruutan-koulun-jarjestyssaannot-ja-rangaistusuosituks-2021-2022.pdf>
- Kangasalan poissaolo-ohjeistus: <https://www.kangasala.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/perusopetus/tukea-oppimiseen-ja-koulun-kayntiin/>
Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen
- Koulun turvallisuussuunnitelma (ei julkinen): Ruutan koulun turvaryhmään kuuluvat Sakari Huttunen, Elisa Leino ja Jaana Pietilä-Annala. Laajennettuun turvaryhmään kuuluu lisäksi varhaiskasvatusyksikön johtaja Tarja Luuri. Havisevan koulutalon turvaryhmään kuuluvat Sakari Huttunen ja Timo Korhonen.

Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus:

Koulujen yhteiset järjestyssäännöt luovat puitteet turvalliselle oppimisympäristölle. Välituntisin välituntivalvojat valvovat, että sääntöjä noudatetaan.

Oppilashuollon yhteistyössä sovitaan tapaturmien ennaltaehkäisyyn, ensiapuun, hoitoon, ohjaukseen ja tapaturmien seurantaan liittyvistä menettelytavoista. Niistä annetaan tietoa oppilaalle ja huoltajalle. Kouluterveydenhoitaja antaa tarvittaessa ensiapua koulutapaturmaan. Tarvittaessa oppilas ohjataan jatkohoitoon terveyskeskukseen. Kouluterveydenhoitajan tehtävänä on tukea koulun riittävää ensiapuvalmiutta ja osaamista koululla. Opetushenkilökunta päivittää ensiapuosaamistaan säännöllisesti. EA-kaapit ovat henkilökunnan tiedossa ja niiden täydentäminen on Ruutanassa Saara Gyllingin ja Susanna Kutilan vastuulla ja Havisevalla Kirsi Kalliovalkaman.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy, sekä siihen puuttuminen kuuluu kaikille koulu yhteisössä työskenteleville. Kaupungin kouluilla on yhteinen toimintamalli kiusaamisen vastaiseen työhön ja kriisitilanteiden ratkaisemiseen, joka löytyy koulujen kotisivuilta.

Väkivallalta, kiusaaminen tai häirintä voi olla suoraa tai epäsuoraa, sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, joka loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Tekijänä voi olla oppilas, koulussa työskentelevä aikuinen tai koulu yhteisön ulkopuolinen henkilö. Tällaiset tilanteet kirjataan sovitulle lomakkeelle, se säilytetään lukollisessa tilassa ja toimitetaan vähintään kerran vuodessa koulujen turvallisuusvastaavalle tai tarvittaessa työsuojeluvalltuutetulle. Väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi ja väkivallalta- häirintä ja rikostilanteissa toimimiseksi on koululle laadittu henkilöturvallisuuden toimintaohjeet, jotka ovat osana koulun turvallisuussuunnitelmaa.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Kouluilla on turvallisuussuunnitelmat, jotka sisältävät toimintaohjeet äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa. Ohjeet on valmisteltu viranomaisyhteistyössä. Suunnitelmat päivitetään vuosittain ja henkilökunnalle järjestetään kunnan yhteisiä ja koulukohtaisia koulutuksia ja harjoituksia. Poistumis- ja sisällesuojautumisharjoituksia järjestetään joka lukuvuosi. Pelastuslaitos järjestää esioppilaille, toisen ja kuudennen luokan oppilaille vuosittain "Tulikettu" – koulutuksen.

4. Yksilökohtainen oppilashuolto

4.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat

a. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi

- Kouluterveydenhuolto
- Koulukuraattori ja -psykologipalvelut
- Monialainen yksilökohtainen oppilashuolto (monialainen asiantuntijaryhmä)

Koulun ja oppilashuollon henkilöstöön kuuluva, joka arvioi oppilaan olevan tuen tarpeessa, on velvollinen ottamaan viipymättä yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa ja antamaan tiedossaan olevat tarvittavat tiedot tuen tarpeen arvioimiseksi.

Monialainen asiantuntijaryhmä kokoontuu tapauskohtaisesti kutsuttuna yksittäisen oppilaan/oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Huoltajat kutsutaan aina mukaan ja huoltajilta pyydetään kirjallinen lupa yksilökohtaiseen oppilashuoltoon.

Ryhmään voivat kuulua koulukuraattori, koulupsykologi, koululääkäri, sosiaalityöntekijöitä ja perheneuvolan edustajia, TAYS:n edustajia tai muita ammatillisia toimijoita tapauskohtaisesti sekä koulun opettajia ja ohjaajia. Yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä käsittelee yksittäisen oppilaan asioita, nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön ja laatii oppilashuoltokertomuksen jokaisesta yksilöllisestä oppilashuollon prosessista.

Oppilashuoltopalavereista tehdään aina oppilashuoltokertomus Wilmaan kunnan valmiiseen oppilashuoltokertomuspohjaan, "Muistio yksilökohtaisesta oppilashuoltotyöstä" (EO/PO 51).

Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Kouluuntulijat tavataan terveydenhoitajakäynnillä kesällä ennen koulun aloitusta. Koululääkärikäynti on 1. luokan aikana ja näistä käynneistä yhteensä muodostuu 1. luokan laaja terveystarkastus. Koululääkäriajat antaa terveydenhoitaja. Määräaikainen tarkastus tehdään jokaiselle ikäluokalle.

Laajat terveystarkastukset ajoittuvat 1. luokalle (kouluuntulotarkastus) ja 5.-luokalle.

b. Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Koululaisen sairauden vaatima hoito järjestetään ja sovitaan yksilöllisesti yhteistyössä vanhempien, hoitavan tahon, kouluterveydenhuollon ja koulun henkilökunnan kanssa. Yhteisessä palaverissa sovitaan työnjako, vastuasiat ja tiedonkulku.

Koululaisten kaikki erityisruokavaliot sovitaan kouluterveydenhoitajan kautta, joka tarkistaa niiden tarpeellisuuden vuosittain. Tarvittaessa erikoisruokavaliolomake täytetään tai päivitetään ja tiedot välitetään keittiölle.

Oppilaan, jolla on jokin pitkäaikaissairaus (esim. diabetes), hoitovastuu on huoltajilla ja erikoissairaanhoidolla. Jotta oppilas pystyisi käymään koulua turvallisesti, on tarpeen suunnitella esim. diabeteksen omahoidon toteuttaminen tapauskohtaisesti yhteispalaverissa huoltajien, mahdollisen erikoissairaanhoidon, kouluterveydenhoidon ja koulun kesken. Tällöin tehdään myös lääkehoitosuunnitelma. Tarvittaessa oppilaan tueksi järjestetään koulunkäynninohjaajan tukea. Oppilaalla, jolla on säännöllinen lääkitys, huolehtii lääkityksestään pääsääntöisesti itse.

c. Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn oppimissuunnitelman mukaisesti. Tehostettua tukea annetaan silloin, kun yleinen tuki ei riitä.

Tehostettu tuki suunnitellaan yksittäistä oppilasta varten kokonaisuutena. Se on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäjänteisempää kuin yleinen tuki. Tehostetun tuen aikana voidaan käyttää kaikkia perusopetuksen tukimuotoja, lukuun ottamatta erityisen tuen päätöksen perusteella annettavaa erityisopetusta.

Tehostetun tuen aloittaminen ja järjestäminen käsitellään pedagogiseen arvioon perustuen moniammatillisesti oppilashuoltotyössä. Oppilaalle järjestettävä tuki kirjataan oppimissuunnitelmaan. Tehostettu tuki järjestetään laadultaan ja määrältään oppilaan kehitystason ja yksilöllisten tarpeiden edellyttämällä tavalla. (Perusopetuslaki 16§)

Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityinen tuki järjestetään joko yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Erityinen tuki muodostuu erityisen tuen päätökseen perustuvasta erityisopetuksesta sekä kaikista muista perusopetuksen tukimuodoista.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä opetuksen järjestäjän on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään sekä hankittava oppilaan opetuksesta vastaavilta selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä ja moniammatillisena oppilashuollon yhteistyönä tehty selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta sekä tehtävä näiden perusteella arvio erityisen tuen tarpeesta (pedagoginen selvitys). Pedagogista selvitystä on tarvittaessa täydennettävä psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai vastaavalla selvityksellä. (Perusopetuslaki 17§)

Lisätietoja Kangasalan kunnan opetussuunnitelman luvusta 7 ja verkkosivuilta.

<https://www.kangasala.fi/wp-content/uploads/2019/01/Kangasalan-kaupungin-perusopetuksen-opetusuunnitelma-1.pdf>

<https://www.kangasala.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/perusopetus/tukea-oppimiseen-ja-koulun-kayntiin/>

d. Oppilashuollon tuki lapsen elämäntilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa

Oppilaan kohdatessa vaikeita elämäntilanteita pyritään häntä tukemaan koulun puolesta mahdollisimman pian ja ohjaamaan yksilöllisen oppilashuollon palveluiden piiriin. Tarvittaessa järjestetään yksilöllinen moniammatillinen oppilashuoltopalaveri tuen suunnittelemiseksi yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Oppilas tai huoltajat voivat olla myös suoraan yhteydessä oppilashuollon palveluihin.

e. Oppilashuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä oppilaalle järjestetään yksilökohtaista oppilashuollollista tukea. Oppilaan opiskelu tulee mahdollistaa yhdessä huoltajan ja tarvittaessa moniammatillisten yhteistyötahojen kanssa. Kunnan yhteiset ohjeet alla olevasta linkistä.

<https://www.kangasala.fi/wp-content/uploads/2019/01/Kangasalan-kaupungin-perusopetuksen-opetusuunnitelma-1.pdf>

f. Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä

Koulun ja oppilashuollon henkilöstöön kuuluva, joka arvioi oppilaan olevan tuen tarpeessa, on velvollinen ottamaan viipymättä yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Monialainen asiantuntijaryhmä kokoontuu tapauskohtaisesti kutsuttuna yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Huoltajat kutsutaan aina mukaan ja huoltajilta pyydetään kirjallinen lupa yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Ryhmään voivat kuulua koulukuraattori, koulupsykologi, koululääkäri, sosiaalityöntekijöitä ja perhekeskuksen edustajia, TAYS:n edustajia tai muita ammatillisia toimijoita tapauskohtaisesti sekä koulun opettajia ja ohjaajia. Asiantuntijaryhmä käsittelee yksittäisen oppilaan asioita ja nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön sekä laatii oppilashuoltokertomuksen jokaisesta yksilöllisestä oppilashuollon prosessista.

g. Oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys

Oppilashuoltopalavereista tehdään aina oppilashuoltokertomus Wilmaan kunnan valmiiseen oppilashuoltokertomuspohjaan, "Muistio yksilökohtaisesta oppilashuoltotyöstä" (EO/PO 51). Suostumuslomakkeet ja oppilashuoltokertomukset arkistoidaan paperiversioina suljettuun kirjekuoreen koululla oppilastietolomakkeiden ohessa.

h. Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Yhteistyötä tehdään aina tilanteen niin vaatiessa. Yhteistyökumppaneina voivat toimia mm. nuorisotoimi, lastensuojeluviranomainen, erikoissairaanhoidon työntekijät, poliisi tai tulkitsemis- ja avustajapalveluntarjoajat.

5. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

5.1. Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen sekä yhteistyön järjestäminen

Oppilaat osallistuvat oman kehitysvaiheensa mukaisesti toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet pääsevät osallistumaan yhteisöllisen oppilashuollon suunnitelman tekemiseen niiltä osin, jotka ovat oppilaiden kannalta relevantteja.

Koulussa harjoitellaan mielipiteen ilmaisemista arjen eri tilanteissa, esimerkiksi valitsemalla työskentelymuodon tai -paikan eri vaihtoehdoista joko yksilö- tai ryhmätasolla.

Oppilaskunta- ja kummioppilastoiminta osallistavat oppilaita ja vahvistavat yhteistyötä ja vuorovaikutusta koko kouluyhteisössä.

Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisussa hänen ikänsä ja kehitystasonsa sekä muut henkilökohtaiset edellytykset huomioiden. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä oppilashuollon palveluja.

Huoltajat osallistuvat yhteisöllisen oppilashuollon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin mm. vanhempainiltojen, yhteistyötapaamisten, vanhempainyhdistystoiminnan ja erilaisten palautekyselyjen kautta. Vanhempainyhdistyksen edustaja voi vierailla sovitusti koulun yhteisöllisessä oppilashuoltopalaverissa. Yksilöllinen opiskeluhoito toteutetaan aina yhteistyössä huoltajien kanssa ja tilannetta seurataan säännöllisesti.

5.2. Tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötaidoille

Oppilashuollon yleisperiaatteet esitellään vanhempainilloissa. Koulun oppilashuoltosuunnitelma tulee näkyviin koulun kotisivuille. Tarvittaessa perheen kanssa käydään palaverissa läpi kolmiportaiseen tukeen liittyviä käytänteitä. Muuten tiedottamisessa käytetään koulun yleisiä tiedotuskanavia, kuten Wilmaa.

5.3. Oppilaan ja/tai huoltajan kieltäytyminen yksilökohtaisesta oppilashuollosta

Oppilashuollon henkilökunnalla on velvollisuus ottaa havaitsemansa huoli oppilaan ja/tai huoltajan kanssa puheeksi. Oppilashuollollisten palveluiden ottaminen vastaan perustuu vapaaehtoisuuteen. Kieltäytyminen oppilashuollollisista palveluista kirjataan oppilashuollon muistioon. Tarvittaessa ilmoitetaan sosiaalihuoltoon mahdollisen lastensuojelutarpeen selvittämiseksi (lastensuojelulaki 25 §).

6. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Koulut ja opetuksen järjestäjä seuraavat koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista vuosikellon mukaisesti.

6.1. Arviointi ja seuranta

Oppilashuoltotyön koulukohtaisten suunnitelmien toteuttamisesta ja seuraamisesta vastaa vuosittain kunnan oppilashuollon ohjausryhmä. Lisäksi koulukohtainen oppilashuoltoryhmä arvioi koulun oppilashuollon toimintaa. Oppilas- ja opiskelijahuollon arvioinnissa voidaan käyttää seuraavia kyselyitä ja tilastoja arvioinnin välineinä: asiakastyytyväisyyskyselyt (huoltajat, oppilaat), kouluviihtyvyysskyselyt, kiusaamiskyselyt, työhyvinvointikyselyt, kouluterveyskyselyt, poissaolojen seuranta, uhka- ja kiinnipitotilanteiden seuranta sekä TEA-viisari -tietopalvelu.

6.2. Seurantatiedon hyödyntäminen

Seuranta- ja arviointitietoja hyödynnetään lukuvuoden suunnittelussa. Arvioinnin perusteella määritellään koululle ja koulun oppilashuoltotoiminnalle omia tavoitteita seuraavaksi lukuvuodeksi. Nämä tavoitteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Lukuvuosisuunnitelma on vanhemmille nähtävissä hyväksymisen jälkeen.